

Hedersupplänningar
i Uppsala län

Årets Hedersupplänning

Varje år utser landshövdingen i samarbete med Länsstyrelsen Uppsala län "Årets Hedersupplänning". Utmärkelsen ska tilldelas någon som är född eller verksam i Uppsala län eller som på annat sätt har nära anknytning till länet.

Utmärkelsen Årets Hedersupplänning tilldelas som erkänsla för betydelsefulla insatser för länet inom näringslivets område, inom kulturområdet eller för på annat sätt framstående insatser för länets framtid och utveckling.

Årets Hedersupplänning har utsetts sedan 1991.

Förteckning över utdelade förtjänsttecken

1991	Anders Wall
1992	Hans Alsén
1993	Bertil Werkström
1994	Ingegerd Troedsson & Birgitta Dahl
1995	Stig Strömholm
1996	Emil Kamilarov & Dina Schneidermann
1997	Peter Nilsson
1998	Torgny Segerstedt
1999	Owe Thörnqvist
2000	Carl-Gustaf von Ehrenheim
2001	Elsie Johansson
2002	Lasse Åberg
2003	Gunnar Brusewitz
2004	Hans Dalborg
2005	Eric Ericson
2006	Knut Knutson
2007	Mattias Klum
2008	Sigrid Kahle
2009	
2010	Peter Englund
2011	Cecilia Rydinger
2012	Hans Rosling
2013	Håkan Nesser
2014	Ulrika Knutson
2015	Niklas Zennström
2016	Maria Strømme
2017	Pär Svärdson
2018	Mariet Ghadimi
2019	Göran Ulväng
2020	Veronica Maggio
2021	Anna-Karin Nytell Oldeberg & Jacke Sjödin
2022	Armand Duplantis
2023	Ulf Landegren
2024	Urban Forsgren & Bengt Söderhäll

Anders Wall

(1931–)

1991 års utmärkelse tilldelades finansmannen och entreprenören Anders Wall

”Anders Walls engagemang för länet och dess utveckling är omfattande och väl känt. Som exempel kan nämnas hans ansvar för hela restaureringen av Giresta kyrka och hans stöd för den högklassiga musikverksamheten i kyrkan, hans verksamhet vid tillkomsten av Hargshamns färjeläge och hans omfattande bidrag inom det vetenskapliga området.”

Hans Alsén

(1926–2022)

**1992 års utmärkelse tilldelades
politikern och före detta
landshövdingen Hans Alsén**

*"Länsstyrelsen beslutar att till Årets upplänning
utse Hans Alsén för hans engagerande, idérika och
outtröttliga arbete för Uppsala län och dess framtid."*

Bertil Werkström

(1928–2010)

**1993 års utmärkelse tilldelades
ärkebiskop Bertil Werkström**

*"Bertil Werkström tilldelas utmärkelsen som erkänsla
för betydelsefulla insatser för länet."*

Birgitta Dahl (1937-) & **Ingegerd Troedsson** (1929-2012)

1994 års utmärkelse tilldelades talmännen Birgitta Dahl och Ingegerd Troedsson

"Talmännen Birgitta Dahl och Ingegerd Troedsson har av Länsstyrelsen i Uppsala län utsetts till Årets upplänningar för att de förenat sina nationella uppgifter med ett starkt engagemang för hembygden och närsamhället."

Stig Strömholm

(1931–)

1995 års utmärkelse tilldelades rektor Stig Strömholm

”Länsstyrelsen beslutar att till Årets upplänning utse rektor Stig Strömholm, för hans oförtröttliga, briljanta och av djup lärdom präglade kamp för att Uppsala även i framtiden ska vara ett vetenskapligt centrum av världsklass.”

Emil Kamilarov (1928–2007) & Dina Schneidermann (1931–2016)

1996 års utmärkelse tilldelades violinisterna Emil Kamilarov och Dina Schneidermann

*”Länsstyrelsen beslutar att till Årets upplänningar
utse violinisterna Emil Kamilarov och
Dina Schneidermann för deras outtröttliga
och virtuosa kamp för att stärka Uppsala
som internationellt musikcentrum.”*

Peter Nilsson

(1937–1998)

1997 års utmärkelse tilldelades författaren Peter Nilsson

*"Länsstyrelsen beslutar att till Årets hedersupplänning
utse docenten och författaren Peter Nilsson,
vars författarskap är präglad av djup lärdom,
poetisk kraft och humanism."*

Torgny Segerstedt

(1908–1999)

**1998 års utmärkelse tilldelades
professorn och rektorn
Torgny Segerstedt**

*”Länsstyrelsen beslutar att till Årets hedersupplänning
utse professor Torgny Segerstedt för hans mångåriga
och synnerligen betydelsefulla insatser för
Uppsala universitet och för vetenskapen.”*

Owe Thörnqvist

(1929–)

**1999 års utmärkelse tilldelades
sångaren, musikern och låtskrivaren
Owe Thörnqvist**

"Länsstyrelsen i Uppsala län beslutar att till Årets hedersuppläning utse Owe Thörnqvist för att han i ord och ton skildrat Uppsala på ett lysande sätt - poetiskt, burleskt, humoristiskt och kärleksfullt."

Carl-Gustaf von Ehrenheim

(1929–2024)

**2000 års utmärkelse tilldelades VD:n
för Grönsöo Kulturhistoriska stiftelse,
Carl-Gustaf von Ehrenheim**

*”Länsstyrelsen beslutar att till Årets hedersupplänning
utse Carl-Gustaf von Ehrenheim
för hans mångåriga kulturvårdande insatser
till gagn för länet nu och i framtiden.”*

Elsie Johansson

(1931–)

2001 års utmärkelse tilldelades författaren Elsie Johansson

”Länsstyrelsen beslutar att till Årets hedersupplänning utse författaren Elsie Johansson. Elsie Johanssons författarskap är djupt förankrat i uppländsk tradition och kultur. Genom sin nyligen avslutade trilogi – Glasfåglarna, Mosippan och Nancy – har hon på ett levande sätt gett sin egen, men också en allmängiltig bild, av de stora förändringarna i Uppland och Sverige under en stor del av 1900-talet.”

Lasse Åberg

(1940–)

2002 års utmärkelse tilldelades konstnären, filmregissören, musikern och skådespelaren Lasse Åberg

"Länsstyrelsen beslutar att utse Lasse Åberg till Hedersupplänning. Lasse Åberg är en av Sveriges mest framstående och mångsidiga konstnärer. Han är verksam bland annat som designer, filmmakare, bildkonstnär, musiker och författare. Under de senaste åren har han byggt upp ett världsunikt museum med serieanknuten konst, 'Museum', i Bålsta. Museet är nu ett av de främsta besöksmålen i länet."

Gunnar Brusewitz

(1924–2004)

2003 års utmärkelse tilldelades författaren, konstnären och tecknaren Gunnar Brusewitz

”Länsstyrelsen utser Gunnar Brusewitz till Hedersupplänning. Gunnar Brusewitz har under många år bott och verkat i Uppland. Han har främst i bild, men också i ord, på ett inträngande och kärleksfullt sätt skildrat det uppländska landskapet.”

Hans Dalborg

(1941–2022)

2004 års utmärkelse tilldelades ekonomen och bankmannen Hans Dalborg

”Länsstyrelsen utser Hans Dalborg till Hedersupplänning för att han, samtidigt som han intar en ledande position i svenskt och nordiskt bankväsende och näringsliv, håller en nära kontakt med Uppsala län bland annat som ordförande i Uppsala universitets styrelse och hederspresident i Orphei Drängar.”

Eric Ericson

(1918–2013)

2005 års utmärkelse tilldelades dirigenten Eric Ericson

*"Länsstyrelsen utser förre dirigenten för manskören
Orphei Drängar, Eric Ericson, till Hedersupplanning
för att ha utvecklat och befäst Orphei Drängars
ställning som en av världens bästa manskörer."*

Knut Knutson

(1951–)

2006 års utmärkelse tilldelades chefsintendenten Knut Knutson

"Länsstyrelsen utser chefsintendent Knut Knutson, Uppsala Nya Auktionskammare AB till Hedersupplänning för att, i tv-programmet Antikrundan, ha populariserat och ökat intresset för antikviteter, konst och konsthistoria. Han har blivit en känd tv-profil genom sin engagerande personlighet och sina omfattande kunskaper. Tillsammans med duktiga medarbetare har han också gjort Uppsala Auktionskammare till ett välkänt och respekterat företag inom auktionsbranschen."

Mattias Klum

(1968–)

2007 års utmärkelse tilldelades fotografen Mattias Klum

”Genom sin fotograferande dokumentation av djur och natur över hela jordklotet har Mattias Klum bidragit till en allmänt ökad medvetenhet om djur- och naturlivets känslighet, men också om deras skönhet, i en tid av hotande klimatförändringar.”

Sigrid Kahle

(1928–2013)

2008 års utmärkelse tilldelades författaren Sigrid Kahle

"Sigrid Kahle representerar en klassisk intellektuell Uppsalatradition. Fast rotad i denna är hon också en representant för den nya värld där olika kulturer och religioner påverkar den traditionella svenska världsbilden. Den första delen av hennes självbiografi, "Jag valde mitt liv" som utkom 2003, visar vägen mot hennes toleranta – och konsekventa – livsuppfattning.

Den ger samtidigt en inträngande skildring av ett akademiskt Uppsala som en gång fanns – men kanske fortfarande finns – närmare oss än vi tror."

Peter Englund

(1957–)

**2010 års utmärkelse tilldelades
författaren och ledamoten i
Svenska Akademin Peter Englund**

"Peter Englund är norrbottningen som blev upplänning och som därefter har blivit Uppsala trogen. Han använder den uppsaliensiska kvicktänktheten och spiritualiteten såväl i Svenska Akademin som i den nationella debatten och i sin författargärning samt kombinerar detta med en lysande folkbildargärning."

Cecilia Rydinger

(1961–)

**2011 års utmärkelse tilldelades
professorn, musikchefen och dirigenten
Cecilia Rydinger**

*”Cecilia Rydinger har bidragit till förnyelsen av en
traditionstung verksamhet som i allra högsta grad är
ett kännetecken för Uppsala och det uppsaliensiska.
Hon har också bidragit till en ökad förståelse för det
krävande och konstnärliga dirigentyrket.”*

Hans Rosling

(1948–2017)

2012 års utmärkelse tilldelades professor Hans Rosling

”Hans Rosling har placerat hela världen och Uppsala på kartan – också på de kartor och bilder som han själv tar fram över befolkningstillväxt och utvecklingen av global hälsa. Född ’på andra sidan Fyrisån’ har han länge verkat i Uppsala och Uppland och alltid personifierat och personifierar det uppsaliensiska kynnet och den uppsaliensiska nyfikenheten.”

Håkan Nesser

(1950–)

2013 års utmärkelse tilldelades författaren Håkan Nesser

"Håkan Nesser är Uppsalaläraren som har medverkat till att världen har kommit till Uppsala och Uppsala till världen. Han bär sin del av ansvaret för 25 årskullar upplänningars språkliga och litterära skolning. Nu hemkommen till Sverige och med fortsatt starka band till uppländsk lärdom och uppländsk lärdomsstad."

Ulrika Knutson

(1957–)

2014 års utmärkelse tilldelades journalisten och författaren Ulrika Knutson

"Ulrika Knutson är den frisinnade journalisten och kulturskribenten som genom sin person symboliserar bredden av kulturområdet. Hennes starka passion för folkbildning, pressetik och värnandet av yttrandefriheten har fört den kulturella debatten framåt i sann demokratisk anda. Ulrika är en förebild som med briljans bidrar till att lyfta det kulturella Uppsala i ett nationellt sammanhang."

Niklas Zennström

(1966–)

2015 års utmärkelse tilldelades IT-entreprenören Niklas Zennström

”Niklas Zennström är entreprenören med stort E och har grundat IT-företagen Skype, Kazaa och Joost. Skolgången och universitetsstudierna i Uppsala gör att hjärtat fortfarande klappar för staden och länet. Hans stora samhällsengagemang med insatser för Uppsala Universitet, stadens idrottsliv och entreprenörsskapsfrågor i vid mening medverkar till att Uppsala stad och län stärks som grogrund för entreprenörskap och företagande.”

Maria Strømme

(1970–)

2016 års utmärkelse tilldelades professor Maria Strømme

"Maria Strømme är forskare, lärare, uppfinnare, entreprenör och marknadsförare i en och samma person. Med nanoteknologin som verktyg bidrar hon till en bättre vardag för många, oavsett om det handlar om algbatterier, farmaci eller medicin. Med företaget Disruptive Materials, som utnyttjar ett nytt material med stor fuktuppsugande förmåga, sätter hon Uppsala i fokus genom dess namn Uppsalite. Maria Strømme är en folkbildare och marknadsförare av rang och har blivit ett av Uppsalas största varumärken."

Pär Svärdson

(1969–)

2017 års utmärkelse tilldelades entreprenören Pär Svärdson

"Pär Svärdson är en kreativ och modig entreprenör som på ett enastående sätt skapat framgångar genom att introducera nya lösningar på gamla problem. Genom sina insatser i nätbokhandeln Adlibris och nätapoteket Apotea har han inte bara bidragit till att skapa en innovativ plattform för försäljning av traditionella produkter, han har även bidragit till att hundratals nya arbetstillfällen skapats i Uppsala län. Pär Svärdson personifierar den moderna entreprenören och är en förebild för företagare såväl i Uppsala län som i Sverige."

Mariet Ghadimi

(1972–)

2018 års utmärkelse tilldelades forskaren Mariet Ghadimi

"Mariet Ghadimi har med mod, integritet, engagemang och med uthållighet arbetat mot hedersrelaterat våld och förtryck. Mariet grundade TRIS (Tjejs Rätt i Samhället) 2002 och har därefter målmedvetet och med stor professionalism fortsatt stödja unga människor som lever i familjer där vardagen präglas av hedersnormer.

För detta arbete fick Mariet 2017 ta emot Raoul Wallenberg priset. Mariet Ghadimi är en betydelsefull opinionsbildare med djup kunskap och en viktig förebild."

Göran Ulväng

(1968–)

2019 års utmärkelse tilldelades forskaren Göran Ulväng

”Som ihärdig förvaltare av Upplands kollektiva minne frammanar forskaren, föreläsaren och kulturbäraren Göran Ulväng, både bokstavigt och bildligt, våra lokalthistoriska landskap och ger de glömda tingen röst. Genom att korta avstånd mellan då och nu, mellan vi och dem, skapar han sammanhang och kontinuitet i en tid av flyktighet. Till följd av sitt ovärderliga arbete med byggnadsvård och kunskapsspridande om agrarkultur, herrgårdsmiljöer och hembygdshistoria är Göran Ulväng en unik representant för landskapet Uppland.”

Veronica Maggio

(1981–)

2020 års utmärkelse tilldelades sångaren-låtskrivaren Veronica Maggio

"Från innergårdarna på Rackarberget till utsålda arenor har hon brutit ny populärmusikalisk mark med sin poppoesi om kärleks sorg och ungdomens kluvenhet, hemstadens prägling och vägen därifrån. Hennes andra album från 2008 sålde både platina och blev inträdesbiljetten till generationer av unga hjärtan. För sin ständigt växande musikskatt och tonsäkra skildring av en modern urban tillvaro tilldelas Uppsaladottern Veronica Maggio utmärkelsen Årets Hedersupplänning 2020."

Anna-Karin Nytell Oldeberg (1965-) & Jacke Sjödin (1966-)

2021 års utmärkelse tilldelades artisterna Anna-Karin Nytell Oldeberg och Jacke Sjödin

”Genom humor, entusiasm och osviklig känsla för sin publik har dessa två fullblodsartister ingjutit glädje och, inte minst under detta pandemiår, hopp.

För att under lång tid, och med bredd, udd och aldrig sinande energi, ha satt djupa avtryck i länets kulturliv tilldelas artisterna Anna-Karin ”AKO” Nytell Oldeberg och Jacke Sjödin utmärkelsen Årets hedersupplänning 2021.”

Armand Duplantis

(1999–)

2022 års utmärkelse tilldelades stavhopparen Armand Duplantis

”Med drivkraft och energi har stavhopparen och världsrekordhållaren Armand Duplantis lyft både sig själv och länet till högre höjder. Genom sitt engagemang och sin entusiasm utgör han en förebild för nya generationer att ta klivet in i friidrottsvärlden inte minst i hans första svenska hemstad, Uppsala.”

Ulf Landegren

(1952–)

2023 års utmärkelse tilldelas forskaren och entreprenören Ulf Landegren

"Ulf Landegren, professor i molekylärmedicin vid Uppsala universitet, har i sin forskning varit en pionjär inom utvecklingen av tekniker som varit av central betydelse för att studera genetisk variation och uttrycket av genernas produkter i form av proteiner. Hans banbrytande arbete har haft stort inflytande inom områden som cancerforskning, genetiska sjukdomar och infektionsdetektion.

Med sitt forskarteam har han byggt en svårslagen patentportfölj, uppfinningar som i sin tur lagt grund för en rad framgångsrika företag. Han har varit en viktig mentor och inspirationskälla för många unga forskare och en förebild för att finna vägar för att forskningen ska leda till både samhällsnytta och utveckling av nya företag.

Med sin starka lokala förankring har Ulf också betytt mycket för Uppsala universitet och Uppsala län."

Urban Forsgren (1952-) & Bengt Söderhäll (1951-)

2024 års utmärkelse tilldelas Urban Forsgren och Bengt Söderhäll

”2024 års utmärkelse tilldelas Urban Forsgren och Bengt Söderhäll för sina betydelsefulla och engagerade insatser för att lyfta fram Stig Dagermans författarskap och hans rötter och uppväxt i Älvkarleby kommun.

Genom sin uthållighet och starka engagemang, och i samverkan med många goda krafter, har de därigenom satt Älvkarleby och hela Norduppland på kartan. De har framgångsrikt ökat intresset för Stig Dagermans litterära och humanistiska bidrag; till nya generationer, runt om i Sverige och internationellt.”

2024

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN